

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

**“EUROINTEGRATION IN ART, SCIENCE AND EDUCATION:
EXPERIENCE, DEVELOPMENT PERSPECTIVES”**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**“ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ В МИСТЕЦТВІ, НАУЦІ ТА ОСВІТІ: ДОСВІД,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ”**

Klaipėda University,
2024

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

Compilers of the publication:

Упорядники видання:

Prof. dr. Rasa Braslauskienė,
Doc. dr. Reda Jacynė,
Dr. Maryna Ponomarenko.

Conference Scientific Committee:

Науковий комітет конференції:

Prof. Dr. Rimantas Balsys (Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Rasa Braslauskienė (Klaipėda University, Lithuania).
Assoc. Prof. Honored Art Worker of Ukraine Dmytro Velychko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine).
Assoc. Prof. Dr. Matilda Karamatic Brčić (University of Zadar, Croatia).
Prof. Dr. hab. Olena Gonchar (Jan Dlugosz University in Czestochowa, Poland).
Assoc. Prof. Dr. Maryna Iurchenko (Klaipėda University, Lithuania).
Assoc. Prof. Dr. Reda Jacynė (Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Andrii Krasnozhon (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine).
Prof. Dr. Ganna Muzychenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine).
Assoc. Prof. Dr. Aida Norvilienė (Klaipėda University, Lithuania).
Assoc. Prof. PhD Honored Art Worker of Ukraine Anna Nosenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine).
Assoc. Prof. Dr. Tetiana Pavlova (Kharkiv State Academy of Design and Fine Arts, Ukraine).
Prof. Dr. Kalyna Pashkevych (Kyiv National University of Technologies and Design, Ukraine).
Dr. Maryna Ponomarenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine; Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Honored Art Worker of Ukraine Olga Tarasenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine).
Assoc. Prof. Dr. Ioana Todor (“1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia, Romania).

Untranslated language of the authors.

Мову авторів збережено без змін та перекладу.

© Rasa Braslauskienė, Reda Jacynė, Maryna Ponomarenko (sudarytojos), 2024

© Klaipėdos universitetas, 2024

ISBN 978-609-481-206-4

Foreword

The First International Conference "EUROINTEGRATION IN THE ARTS, SCIENCE AND EDUCATION: PERSPECTIVES, PERSPECTIVES OF IMPLEMENTATION" is an event that demonstrates the support of Lithuanian scientists for their Ukrainian colleagues, and devoted to the relevant problems of art, culture, pedagogy and psychology.

The interdisciplinary nature of the conference provides an opportunity to explore new ways of interaction between researchers in these fields.

The collection of abstracts published during the conference reflects the main aim of the event, which was to bring together European and Ukrainian scientists who presented new theoretical ideas and their practical application in their respective thematic areas. The conference highlights opportunities for exchanging experiences in the research area; promoting the participation of Ukrainian researchers in the EU research programmes and initiatives; introducing the system of quality assurance of education and training according to the European standards and guidelines; and expanding the opportunities for academic mobility of students, pupils, teachers and researchers.

The publication of the proceedings in an online format is a deliberate move by the conference organisers, in consistence with one of the priorities of the European Green Deal - the rational use of natural resources and the development of an ecological consciousness in the global scientific community.

Compilers of the publication

Передмова

Перша Міжнародна конференція «ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ В МИСТЕЦТВІ, НАУЦІ ТА ОСВІТІ: ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ» – захід, що демонструє підтримку українських вчених литовськими колегами, присвячений актуальним проблемам мистецтва, культури, педагогіки і психології.

Пошук нових шляхів взаємодії між дослідниками цих напрямів відкрито завдяки міждисциплінарному характеру конференції.

Збірка тез, що вийшла за результатами конференції, віддзеркалює головну мету заходу – об'єднання європейських та українських дослідників, які презентували нові теоретичні ідеї та їх практичне втілення у відповідній тематичній царині. Конференція розкриває можливості для обміну досвідом у дослідницькому просторі; сприяє участі українських дослідників у наукових програмах та ініціативах ЄС; знайомить із системою забезпечення якості освіти та навчання відповідно до європейських стандартів та рекомендацій; розширює можливості академічної мобільності для учнів, студентів, викладачів та дослідників.

Публікація матеріалів в онлайн-форматі – усвідомлений крок організаторів конференції, який відповідає одному з пріоритетних напрямів у реалізації європейського «зеленого курсу» – раціональному використанню природних ресурсів та формуванню еко-свідомості у світовій спільноті вчених.

Упорядники

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ БЕЗПЕЧНОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Савчук Олена

*Доцент, кандидат педагогічних наук, Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», Україна*

ORCID: 0000-0002-0749-6833

alenka.od.ua@gmail.com

Анотація. Основна ідея дослідження полягає в тому, що майбутнім фахівцям технологічної освіти необхідно усвідомлювати потенційні небезпеки від надзвичайних ситуацій, передбачати та розпізнавати небезпеки. Присвячена дослідженню особливостей формування педагогічної готовності майбутніх учителів технологій до організації безпечної життєдіяльності студентів та соціальної безпеки та визначенню ефективних шляхів підготовки майбутніх учителів у цій галузі. Педагог має вміти уникати або принаймні мінімізувати їх негативний вплив на учасників освітнього процесу завдяки професійній безпечній поведінці. Формування компетентності безпечної життєдіяльності учнів у трудовому навчанні та технологіях визначається активним педагогічним процесом, спрямованим на поступову побудову системи свідомих дій і дій учнів щодо самозбереження в усіх сферах життєдіяльності.

Ключові слова: вищий навчальний заклад, здоров'я та безпека, безпечно-гігієнічна компетентність, цивільний захист.

Вступ. Проблема. Головна мета безпеки життєдіяльності – збереження життя і створення умов для існування людини. Реалії останніх років змушують посилити увагу науковців і практиків до організації безпечного освітнього процесу та безпечної поведінки учнів в НС. Сфера життєдіяльності майбутніх фахівців технологічної освіти дуже тісно пов'язана з питаннями техніки безпеки життєдіяльності. Періодично виникають небезпечні виробничі чинники під час виконання операцій. Постійний розвиток науково-технічного прогресу та інноваційних технологій сучасного виробництва призводить до створення і появи нових небезпек, з якими стикаються фахівці технологічної освіти, зумовлюють необхідність удосконалення їх професійної підготовки щодо уникнення реагування та свідомих, правильних, швидких та рішучих дій щодо уникнення небезпек різного прояву.

Мета. Від того, як і наскільки буде підготовлений майбутній фахівець технологічної освіти до створення безпечних умов освітнього процесу, від якості його професійної підготовки щодо навчання учнів з питань безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, від рівня оволодіння компетентністю безпечної життєдіяльності – залежить саме головне і цінне – життя та здоров'я особистості. Саме тому викладачу необхідно, організовуючи налагоджену роботу з безпеки життєдіяльності у освітньому процесі, забезпечити оптимальний режим роботи і навчання студентів щодо попередження травматизму, безпечної та справної роботи обладнання і технічних засобів навчання. Зміст тез полягає у розгляді підготовки фахівців технологічної освіти на сучасному етапі розвитку освіти та формуванні у здобувачів вищої школи компетентності безпечної життєдіяльності.

Методи. У дослідженні використовувалися загальнонаукові методи наукового дослідження – аналіз, синтез, порівняння, конкретизація та узагальнення теоретичних положень.

Теоретична частина. Дисципліна «Безпека життєдіяльності та Цивільний захист» забезпечує майбутніх фахівців технологічної освіти теоретичною та практичною підготовкою із опанування вмінь створювати безпечні умови діяльності і життя як у виробничій, так і в невиробничій сферах, осягнення принципів гармонійного розвитку особистості і сталого розвитку суспільства, знайомить з технікою безпеки.

Методи дослідження. Мета освітньої програми Середня освіта (Трудове навчання та технології. Інформатика) полягає у забезпеченні якісної підготовки вчителів трудового навчання та технологій, інформатики закладів загальної середньої освіти, які володіють системою концептуальних наукових знань та поглиблених когнітивних і практичних умінь достатніх для розв'язання складних спеціалізованих завдань і практичних проблем у сфері освіти.

Для фахівців технологічної освіти поряд з ключовими існують спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Розглянемо деякі спеціальні (фахові, предметні) компетентності за ОПП Середня освіта (Трудове навчання та технології. Інформатика) 2023р. (Освітньо-професійна програма).

СК.10. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.

СК.14. Здатність визначати технологію виготовлення виробів, розраховувати оптимальні режими для обробки матеріалів, визначати властивості та здійснювати добір матеріалів для виготовлення виробів.

СК.15. Здатність застосовувати знання сучасних технік та технологій, графічної грамотності, практичні вміння та навички проєктної, конструкторської, виробничої діяльності при розробці та виготовленні виробів.

СК.18. Здатність до формування в учнів відповідального ставлення до інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій та безпечного їх використання.

СК.19. Здатність обробляти сировину та матеріали, виготовляти вироби з допомогою спеціалізованих інструментів і технологічного обладнання використовуючи нормативно-технологічну документацію системи управління якістю.

СК.20. Здатність організовувати роботу в шкільній майстерні (або кабінеті), на виробничій ділянці, контролювати і забезпечувати дотримання технології та раціональної експлуатації інструментів і технологічного обладнання.

Від того, як і наскільки буде підготовлений вчитель до створення безпечних умов освітнього процесу, від якості його професійної підготовки щодо навчання учнів з питань безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, від рівня оволодіння компетентністю безпечної життєдіяльності залежить майбутнє безпечне існування особистості.

Погоджуємося із думкою авторки з приводу усвідомлення майбутніми фахівцями необхідності бути частиною системи безпечної життєдіяльності, виховувати в собі основи культурної безпечної поведінки, формувати особистісну культуру безпечної життєдіяльності та професійної поведінки в НС різного характеру.

Завданням нормативної дисципліни «Безпека життєдіяльності та Цивільний захист», полягає у формуванні в студентів загальнокультурних і професійних компетенцій, знань, умінь і навичок розв'язувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних і надзвичайних ситуаціях, формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику(Савчук, 2016).

Компетентність безпечної життєдіяльності у майбутніх учителів трудового навчання, технологій та інформатики полягає у здатності та підготовці особистості до професійної діяльності із збереження і зміцнення свого фізичного, психічного, духовного та соціального здоров'я та здоров'я оточуючих.

На основі проведеного теоретичного аналізу, було встановлено, що формування компетентності безпечної життєдіяльності фахівців технологічної освіти це активний педагогічний процес, спрямований на поступову побудову системи свідомих дій і вчинків студентів даного профілю до самозбереження у всіх сферах життєдіяльності.

Висновки Ми визначили, що компетентність безпечної життєдіяльності майбутніх фахівців технологічної освіти – це складноструктурована здатність, що є результатом фахової підготовки фахівців технологічної освіти щодо збереження власного здоров'я та оточуючих людей. У структурі окресленої компетентності гармонійно сполучаються і взаємодіють теоретичні знання, практичні, організаторські вміння і навички, ціннісні орієнтації, потреби і мотиви, діяльність і поведінка, критична оцінка власних результатів щодо власного збереження здоров'я у майбутній професійній діяльності та учасників освітнього процесу, готовність до рішучих дій та свідомих вчинків під час виникнення загроз та небезпечних ситуацій, що відповідає мотиваційному, теоретико-когнітивному та результативно-технологічному складникам. Подальші розвідки в межах нашого дослідження вбачаємо в розробленні концепції формування компетентності безпечної життєдіяльності фахівців технологічної освіти в процесі фахової підготовки та розробленні її складових.

Література

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Трудове навчання та технології. Інформатика)» за спеціальністю 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. [URL:https://pdpu.edu.ua/holovna/prozorist-ta-informatsiina-vidkrytist-universyteti/osvitni-programy](https://pdpu.edu.ua/holovna/prozorist-ta-informatsiina-vidkrytist-universyteti/osvitni-programy)

Савченко А. Г. Формування культури безпеки сучасної студентської молоді у закладах вищої освіти. [URL:http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/14927/1/133.pdf](http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/14927/1/133.pdf)

Савчук О.П. Формування культура безпеки життєдіяльності студентів – технологів: запорука успішного особистісного та професійного майбутнього. Тези доповідей II Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту населення: сучасні реалії України» (15 квітня 2016 року). Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. С. 112-114.

Savchuk, O., Petukhova, T., Petukhova, I. (2021). Training of Future Teachers for the Formation of the Competence of Safe Life of the Younger Generation. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 13(4), 43-59. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.4/470>

FORMATION OF COMPETENCE FOR SAFE LIFE ACTIVITIES OF FUTURE SPECIALISTS IN TECHNOLOGICAL EDUCATION

Savchuk Olena

Associated Professor Dr., The State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky", Ukraine

ORCID: 0000-0002-0749-6833

alenska.od.ua@gmail.com

Abstract. The main idea of the study is that the future technology education specialists need to be aware of potential dangers from emergency situations, to predict and recognize the dangers. Devoted to the research of the features of forming of pedagogical readiness of future teachers of technology to organization of safe vital functions of student and social safety and it determines effective ways of training of the future teachers in this field. The teacher must be able to avoid or at least minimize their negative impact on the educational process participants due to professional safe behavior. Formation of the competence of safe life students in labor education and technologies is defined active pedagogical process, aimed at gradual construction of a system conscious actions and actions students to self-preservation in all spheres of life.

Key words: high school, health and safety, safety and health competence, civil protection.